

UNIJSKA VODITE
LJA STA SE UDA-
RILA S PESTMI

Predsednik premogarske u-
nije John L. Lewis je v
debati radi industrijske-
ga unionizma zbil pred-
sednika tesarske unije.

ATLANTIC CITY, M. J., 20.
Na konvenciji Ameriške
federacije je včeraj iz-
bruhnila ostra borba med
juštši industrijskega in stro-
javnega unionizma, v kateri so
jedale celo pesti. Dejansko sta
se spoprijela vprito cele kom-
ite John L. Lewis, predsednik
United Mine Workers of A-
merica, ki je gorec pristaš indust-
rijskega unionizma, ni pa Wil-
liam S. Hutcheson, predsednik
slovenske organizacije United
Brotherhood of Carpenters and
Joiners of America.

Do boja je prišlo par ur pred
zgodnjem dva tedna trajajoče
konvencije, ki je bila letos iz-
bruhnila. Kot je bilo že po-
znameno, je konvencija pred par-
tijo formalno zavrgla zahtevno
vse elementov, da fe-
deracija podvzame masno orga-
nizacijsko akcijo v smislu in-
dustrijskega unionizma. Ko se
je včeraj oglasil delegat u-
druženja William Hutcheson iz Akrona, ter opo-
znameno, da čarter, katerega je fe-
deracija nedavno dala njegovi u-
druženju, ne bo nikoli zadovoljil de-
legata, ker ne dopušča industrij-
skega unionizma na celi črti.
(Dalje na 2. str.)

KARTUNIST SE JE
UBIL V NESRECI.

CHICAGO, Ill., 20. okt. — Da-
zgodaj zjutraj se je blizu
zgledi znani kartunist Sid
Smith, star 58 let, ki je risal
karti, v družini sta od preje-

Novorojenka
Prstekl soboto so se vile ro-
zglasile pri Mr. in Mrs.
Grdin, 6019 St. Clair
Ave. Mati in novorojenka se
je dobro počutita. Oče je
zgledi znani kartunist Sid
Smith, star 58 let, ki je risal
karti, v družini sta od preje-

Poročna dovoljenja
Soboto so dobili poročna
članek parji Michael Kozlowski,
E. 84 St. in Mary Kokal,
St. Clair Ave.; Frank Gay,
E. 93 St. in Laura Kovačič,
St. Clair Ave.; Frank
Hale Ave. in Mary
Carry Ave.; Joe Sr.,
Jr. 14314 Sylvia Ave. in
Park Ave. Bilo srečno!

Burton otvoril kampanjo
Burton volil župana. Republikan-
ski kandidat Burton otvoril svojo
kampanjo nocoj s shodom v
kampanjo dvorani na W. 25 St.,
Burton bo demokratski kandidat
kampanjo s shodom v mu-
zejem dvorani mestnega avto-
mobilista. Burton bo počakal do srede, ko bo
kampanjo s shodom v mu-
zejem dvorani mestnega avto-
mobilista.

Smrtna kosa
Danes ob 12:15 popoldne je u-
v. Marine Hospitali poznanji je
Marine Sveti, star še 40 let, sta-
na 5919 Bonna Ave. Več

52 narodov proglašilo bojkot proti Italiji

Liga narodov vabi Zed. države, da se pridružijo bojkotu

ZENEVA, 20. okt. — Liga narodov je včeraj zvarila zadnji člen v verigi gospodarskih sankcij proti Italiji s tem, da je proglašila bojkot vsega njenega blaga ter odredila embargo na njen izvoz. Za drastično akcijo, ki ima Italijo v gospodarskem oziru popolnoma odrezati od sveta ter jo s tem prisiliti, da odene z vojno v Abesinijo, je glasovalo 52 narodov.

Obenem se je začelo poizkus, da se tudi Zed. države pridobi za sodelovanje v bojkotiranju Italije. To se je napravilo s tem, da se je sklenilo poslati zapisnik sankcijskega komiteja v ameriški vladi, akoravno Zed. države niso včelenjene v Ligi. Zapisniku se bo priložilo pismo na predsednika Roosevelta, zagotavljanjajoč ga, da se bo z veseljem sprejelo vsako sugestijo, katero bi želetela izraziti ameriška vlada. Prvotno je portugalski delegat de Vasconcellos, ki je predsednik sankcijskega komiteja, namernaval napraviti goreč apel na "ameriško vest", nekakšen moralni ultimatum, toda angleški delegat Anthony Eden in nekateri drugi so bili mnenja, da bi to ne bila pametna poteza, nakar se je idejo opustilo.

Abesinci zajeli od 500 do 700 Lahov.

DESSYE, Abesinija, 20. okt. — Konjeniki, ki so baš dospele sem, poročajo, da so Abesinci v pokrajini Donakil odrezali od 500 do 700 Italijanov in glavne italijanske armade, ki prodira v Abesinijo iz Somalije. Donakilci so baje tudi pobili ali ranili 200 Italijanov ter zajeli dve karavani mul, ki so donašale živež italijanski četi. Po obkolitvi so Italijani formirali kvadratno tabo-rišče z dvema tankoma v sredini. Kot se poroča, imajo le še zelo majhno zalogu vode in živeža.

Italijani pripravljajo obširno ofenzivo.

AKSUM, 20. okt. — Italijanska armada v severni Abesiniji utrujuje svoje postojanke na 40 milij dolgi fronti med Aksumom in Adigratom ter se pripravlja za prvo veliko bitko z abesijskimi četami. Kot se je zvedelo, imajo Abesinci v 100 kvadratnih milj obsegajoči pokrajini, katero upajo Italijani v kratkem zasesti, raztresenih od 30 do 40 tisoč mož. Italijansko poveljstvo je danes uradno priznalo, da so Italijani pri napredovanju proti Adiwi in Adigratu naleteli na odpor na dveh točkah, kar pomeni, da so bili vsi dosedanji uspehi italijanske armade na severni fronti doseženi skoraj brez bojev. Obenem se poroča, da so Italijani v vseh dosedanjih bojih na tej fronti izgubili samo enega častnika, pet belih vojakov in 23 kolonialnih vojakov, ranjenih pa da je bilo 70. Na severni fronti vlada sedaj popoln mir.

Laval na delu, da zadovolji Du-
ceja.

PARIZ, 20. okt. — Tu se govorji, da bo premier Laval aperliral na Anglijo, da naj bi se Italiji pustilo, da obdrži ozemlja, ki ga je doslej zasedla v Abesiniji ter da ji Liga narodov pove-ri gospodarski monopol nad ostalo deželo. Laval bo predložil ta načrt v teknu deset dni, ki imajo stopiti v veljavo gospodar-

A. F. OF L. JE ZAVRNILA PREDLOG ZA DELAV- SKO STRANKO

Boj radi komunizma se je končal s kompromisom. Federacija ožigala Coughlinovo uni-jo.

Zahtevajo odškodnino za osvojene sužnje.

ASMARA, Eritreja, 20. okt. — Gen. Emilio De Bon, povelnih laške severne armade, je prejel od abesijskih glavarjev v provinci Tigre, katero so zasedle laške čete, zahtevo, da Italija plača odškodnino za sužnje, katero se je osvobodilo po okupaciji. Ce bo Italija zahtevi ugodila, ni znano.

Hitler molči glede bojkota Italije

BERLIN, 20. okt. — Hitler je danes trdovratno molčal glede stališča, ki ga bo zavzela Nemčija z ozirom na Ligino bojkotno akcijo proti Italiji. Neuradno se izraža mnenje, da se Hitler končno odloči za pasiven odpor proti Italiji, da obdrži prijatejstvo Anglije, toda drugi opazovalci o tem dvomijo.

Doslej ni nemška vlada prejela še nikake prošnje od Anglije za sodelovanje z Ligo. Zunanje ministristvo je danes z ozirom na mednarodno napetost izjavilo, da je treba predvsem paziti na Rusijo.

POTRES V MONTANI SE
SPREMINJA V KA-
TASTROFO

HELENA, Mont., 21. okt. — Prebivalci tega mesta so danes mrzlično gradili opore okrog šibecih se poslopij, katerim preti popolno porušenje vsled rastopčil potresnih sunkov, ki so v tem zadnjih osmih dni povzročili dve smrti in več milijonov doljarjev škode. Do danes se je občutilo že 260 potresnih sunkov. Najresnejši sunek je zadel mestno sinoči malo pred enajsto uro. Na severnem koncu mesta se je zrušilo več omajnih zidov in dimnikov. Tekom dneva so se rahli sunki pojavljali na skoro vseh deset minut. Največje škodo je potres napravil na poslopjih, ki so bili od neprstane-ga tresenja že tako oslabljena, da so se morali ljudje izseliti iz njih. Več ulic v osrčju mesta je zagrajenih, da se prepreči žrtve v slučaju novih močnih sunkov. V službi je državna milica, ki svari pasante, da se držijo proč od poslopij, ki jih je potres že resno zrhljal.

Včeraj se je 400 prebivalcev nastanilo v taborišču državne milice, medtem ko je na stotine ljudi, ki se niso upali ostati v hišah, prenočilo v avtomobilih. Položaj beguncov v taborišču je skrajno neprijeten, kajti tu je že zapadel sneg, medtem ko šotori niso opremljeni z gorkoto. Danes se so prebivalci zopet začeli vračati na svoje domove, in tudi hoteli, iz katerih so ljudje v petek in soboto zbežali, poročajo, da se gostje zopet vračajo.

Vse šole v mestu so zaprte. Dvoje šolskih poslopij je potres zrušil, mnogo pa jih je težko poškodovanih. Med poslopji, ki počasi razpadajo v razvaline, je tudi tovarna National Biscuit Co.

(V Heleni, Mont., se nahaja tudi naselbina naših ljudi. V Cleve-landu je več Slovencev, ki so pred leti živeli v Heleni, med njimi Janko N. Rogelj in John Fi- lipč. Op. ured.)

LOTERIJSKA SREČA PRINESLA SMRT

NEW ORLEANS, 20. okt. Roland B. Steel, star 24 let, je bil pisar v čikaškem uradu vlade HOLC posojilnice, dokler ni v irski loteriji zadel dobitka \$40.000. Nedavno je prišel sem, da zapravi del svojega bogastva. Danes se je v neki gostilni spriz nekim tujcem, ki ga je smrtno zabolel in zbežal.

Pokojni Viktor Anžlovar

Pokojni Viktor Anžlovar, ki je preteklo soboto zjutraj podlegel poškodbam, ki jih je dobil v petek zvečer v avtomobilski nesreči, je bil sin našega poznanega trgovca z modnim blagom Antona Anžlovarja, 6202 St. Clair Ave. Mlad Viktor je bil komaj 21 let star; rojen je bil v Clevelandu. Tri leta je pohajal na univerzo v Alabami, kjer se je učil zrakoplovstva, zadnja dva meseca pa je počajal v clevelandski aerodromu, da bi se praktično izuril za zrakoplovne inženirje. Bil je član društva France Prešeren št. 17 S. D. Z. Za njim žalujejo poleg staršev dva brata, Anthony in Frank, ter sestra Elsie. Pogreb se bo vršil v torek ob devetih zjutraj iz hiše žalosti 1196 Addison Rd. v cerkev sv. Vida pod vodstvom pogrebne zavoda Frank Zakrajsk. Teško prizadeti družini izrekamo ob izgubi nadrebatega sina naše iskreno sožalje.

V bolnici

V Lakeside bolnici se nahaja Miss Mabel Ivnik, 14314 Jennie Ave. Prijateljice jo lahko obiščejo, mi pa jih želimo, da se ji ljubo zdravje kaj kmalu povrne!

ROOSEVELT POSPEŠIL AKCIJO PROTI ITALIJI

WASHINGTON, 20. okt. — Tu se je danes zvedelo, da je predsednik Roosevelt veliko prispeval, da se je Liga narodov tako hitro zedinila glede kaznilne akcije proti Italiji za ustavljanje vojne v Afriki, in sicer s tem, da je nemudoma, čim so Italijani začeli proraditi v Abesinijo, proglašil obstoj vojnega stanja med Italijo in Abesinijo, prepovedal izvoz orožja in vojnega materiala v obe državi ter posvaril Amerikanec, da morajo sami prevzeti vso riziko za eventualno trgovanje z deželama, ki sta zapleteni v vojno. To je Liga narodov smatrala za dokaz, da lahko računa na polno sodelovanje Zed. držav, kar ji je dalo poguma za drastično kaznilno akcijo proti Italiji.

Roosevelt je sicer razglasil embargo tudi proti Abesiniji, toda to je brez praktičnega pomena, kajti Amerika nima nikake trgovine z Abesinijo. Ko je Roosevelt posvaril Amerikanec, da morajo sami nositi riziko, ako potujejo z ladji vojskujoči dežel, je bila prizadeta edino Italija, kajti Abesinija sploh nima nobenih ladij.

S simpatično stališču Zed. držav v zadevi sankcij proti Italiji je vzbudilo med ameriškimi internacionalisti nado, da se Amerika v nadaljni bodočnosti priključi Ligi narodov.

ANGLEŠKI DELAVSKI VODJA ARTHUR HEN- DERSON UMRL

LONDON, 20. okt. — Danes je umrl v starosti 72 let odlični delavski vodja Arthur Henderson. Pokojni se je pred kratkim podvrgel operaciji, ki pa ni moreno dovoljala v tem času. Ponovno je bil izvoljen ves stari eksekutivni vodja razen enega izmed petnajstih podpredsednikov, ki je med letom resigniral.

HENDERSON UMRL

FAŠISTI OGROŽAJO VLA- DO V JUGOSLAVIJI

Jevtičeva skupina v narodni skupščini so-deluje s fašisti, ki zahtevajo resignacijo premijera Stojadinoviča.

Vlada je poraz v parlamentu ignorirala. Obstoji baje za-rota za odprt fašistično diktaturo.

BEOGRAD, 20. okt. — Jugoslovanska narodna skupščina je danes glasovala proti vladu premijera Milana Stojadinoviča ter zahtevala njen odstop, toda Stojadinovič se je parlamentarni re-volti postavil po robu ter bo še nadaljev stal na krmilu.

Obenem je tajna policija dobila naročilo, da uvede preiskavo z ozirom na govorice, da so jugoslovanski fašisti aktivno na delu na streljih volitvah v maju je njihova stranka dobila zelo malo glasov, ampak kot izgleda, so se jim zdaj pridružili Jevtičevi nacionalisti, kar pomeni, da je nevarnost odprte fašistične dik-tature v Jugoslaviji postal res-na.—Op. ured.

**SENATOR LEWIS JE ODPO-
TOVAL IZ MOSKVE.**

MOSKVA, 20. okt. — Senator James Hamilton Lewis iz Illinois, ki je bil tu vsled bolezni šest tednov zadržan, je danes s svojo ženo odpotoval v Berlin. Od tam se bo podal v Badenske toplice, kjer bo nekaj tednov počival, predno se vrne v Ameriko.

Brezplačen glasbeni pouk

Vse odrasle osebe, ki se želijo učiti igranja na klavir ali zborovega petja, naj pridejo nočjo ob 7. uri v avditorij javne knjižnice na St. Clair in E. 55 St., kjer se bo reorganiziralo razred, ki ga poučuje Margaret Walker. Pouk je brezplačen.

Na skrajno napeti seji, ki se je takoj spremnila v preizkušnjo moči, je bil s 171 glasovi proti 138 izvoljen za predsednika narodne skupščine Stepan Cele-rič. Stojadinovič je nato izjavil, da bo vodil vlad brez sodelovanja z zakonodajo. To pomeni, da se Jugoslavija zopet nahaja v vrtincu najbesnejših notranjih političnih bojev.

Vendar neposredna znamenja kažejo, da bo premier za enkrat še moral trpeti parlament, kajti edino regencija ga lahko razpusti. Princ Pavel, ki jo kontrolira, pa se mudi v Pariz.

Stojadinovič je upr

**Slovenska Svobodomiselna
Podpora Zveza**

USTANOVljENA 1908

INKPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telefon: — PULLMAN 9655

UPRAVNI ODBOR:

Vatre J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvarlich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
William Rus, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Mirko Kubel, blagajnik, 245-47 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNi ODBOR:

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POTROTNi ODBOR:

Anton Zaitz, predsednik, Box 924, Forest City, Colo.
Steve Mauhar, 4429 Washington Street, Denver, Colo.
Vincent Pugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

GLAVNI ZDRAVNIK:

Dr. F. J. Arch, 618 Chestnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

URADNO GLASiLO:

"ENAKOPRavnost", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
Vsa pisma in stvari, tičče se organizacije, se naj pošilja na naslov tajnika, denar za Zvezno pa na ime in naslov blagajnika. Pritožbe glede poslovanja na imenu odseka se naj našljavljajo na predsednika nadzornega odseka, stvari tičče se organizacije, ki si je stavila v program naslednja gesla: "Azijo Azijcem, Afriko Črncem, belokožcem pa smrt!"

goslovanov na Koroško kot ro-parski pohod. V nemški pesnitvi: "Legende von Karntens Not und Befreiung" stope verzi: Und in das Karntnerland — das tausend Jahr geeintbrach der Slawe ein — und singt' und brennte. — Doch Karnten wehre sich. (V Koroško tisoč let združeno, je udril Slovan in je požigal, a Koroška se je branila.) Pohod Jugoslovjanov na Koroško primerjajo Nemci z ro-parskim pohodom Turkov, ki so vdrali v krščanske dežele in morili, požigali in plenili! — In nadaljnja verza v isti pesnitvi: Und wer noch Waffen tragen kann — rennt gegen den fremden Rauber an (In ktor more nositi še orožje, se zapodi proti tujemu roparju)!

Ista misel je izražena v Kernstockovih verzih (to je isti Kornstock, ki je rekel, da ima raje črno okajene razvaline nego slovenski Maribor!) na nemškem plebiscitnem spomeniku na glavnem trgu v Velikovcu "Sie nahten wie gierige Raben . . ." Na slovensko pre-stavljeni se ti verzi glasijo:

Kakor grabežljivi krokarji so prišli, domovino vzezi nam imeli so v mislih, pa ni nas ustrašila volilna bitem, kot vojska hrabra šli smo v boj vroč —

tedaj odleteli so proč in so pozabili na vrnitev!

— Wolff Heating Co. — HEATING ENGINEERS 9703 NORTH BOULEVARD Telefon: Glenville 9218, 9219

STEAM — HOT WATER — VAPOR OIL SYSTEM-HOT AIR FURNACES LAHKO KUPITE NA 36 MESECNIH OBROKOV ZA IZPLACEVANJE Sprejemamo v popravila vse različne furnuze in boilerje po najnižjih cenah. Vprašajte za slovenskega zastopnika Stefan Robash.

"Črni zmaj" zopet v akciji

Kakor so nedavno poročali listi, je japonska tajna organizacija "Črni zmaj" izdala proglaš, v katerem je zapretila Mussoliniju s smrtno, ako bi začel vojno z Abesinijo.

Pet stoletij dolgo so se Evrope zanimali za Afriko, zavladali nad njo in jo tiranizirali. Prišel je čas, da Japonci zavzemajo položaj belih na črem delu zemeljske obale. Ako se bodo združili vsi pripadniki eksotičnih ras, bodo enostavno zbrisali bele ljudi s površja in nastalo bo cesarstvo "kukurokejev."

S temi besedami se začenja veliki tajanstveni manifest "Črnega zmaja," tajne in silno razpredene japonske organizacije, ki si je stavila v program naslednja gesla: "Azijo Azijcem, Afriko Črncem, belokožcem pa smrt!"

V zvezi z italijansko-abesinskim sporom je ta tajanstvena organizacija dobila velik pomem in baje je z njo v zvezi cesarski dvor v Addis-Ababi. Govore celo, da je "Črni zmaj" dobil močan vpliv na abesinskega cesarja in njegovo politiko.

Naj bo kakorkoli, dejstvo je, da ta organizacija, ki je organizirana na strogo militistični podlagi, dosega dva kontinenta: Azijo in Afriko.

Aktivnih članov v "Črem zmaju" je sicer samo 10,000, toda neštevilni pripadniki črne in rumene rase tvorijo velik

kader navdušenih pristašev. Na čelu organizacije stoji 76 letni Japonec Tagajava, eden najbogatejših ljudi v deželi "vzhajajočega sonca." Njegov bančni depot cenijo na pol milijarde jenov.

"Črni zmaj" deluje tudi v Indiji. Številne skrivnostne umore eksponiranih angleških političnih oseb pripisujejo tej organizaciji. Morilca v večini slučajev niso mogli prijeti, če pa so ga prijeli, je hitro napravil samoumor, ne da bi črnil besedo o svoji organizaciji.

Tudi skrivnostno smrt angleškega časnika Garreta Jonesa, ki so ga baje odpeljali mongolski banditi in ga klub od kupnini usmrtili, se spravlja v zvezo s to organizacijo. Jones je bil svoječasno tajnik znanega angleškega državnika Lloyd-a Georgea. Jones je bil zelo dober časnik in je mnogokrat prišel na sled važnim rečem. Sumijo, da je Jones marsikaj izvedel o delovanju "Črnega zmaja," česar ne bi smel izvedeti, in da ja zaradi tega moral umreti.

Da pa bo slehernemu slovenskemu volilcu dana prilika informirati se o delovanju našega councilmana William J. Kennicka, tem potom Slovenski demokratični klub objavlja izposloval, da je dotedna družba delno odpravila smrad, dim in prah.

3. Odstranil je nadležnost prahu na praznih stavbičih na Myron Ave.

4. Izposloval je začasno varnostno zono, ki je bila kasnejša prahu od strani Aluminum Smelting Co. na E. 55 St. ter je izposloval, da je dotedna družba delno odpravila smrad, dim in prah.

5. Izposloval je boljšo policijsko protekcijo za prebivalce v okolici E. 71 St. in Bramley stavbič.

6. Izposloval je temeljito očiščenje St. Clair Ave. od E. 55 St. do 88 St. za proslavo "Balogovega dneva."

7. Vložil je na stotine pritožb in izvršil nešteto vsakovrstnih uslug za ljudi, ki so prišli k njemu. Večji del svoje councilmanske plače je razdal v obliki darov za razne svrhe. Njegova vrata so bila vedno odprta in poskušal je vedno biti na razpolago stoterim prebivalcem 23. warde, ki so prišli k njemu s prošnjami za pomoč. Na razpolago je bil tudi z odvetniškimi nasveti v neštetnih slučajih, ne da bi za to kaj računal.

8. Pomagal je do tege, da se je tlakoval Addison Road od St. Clair Ave. do New York Central železniških prog. Za to tlakovanje je mesto plačalo \$10,000.

9. Vložil je prošnjo pri zvezni vladi za tlakovanje Addison Road od St. Clair Ave. do Superior Ave.; vložil je tudi prošnjo za tlakovanje E. 71 St.

10. Izvršil je preiskavo, da dožene, ce se je vložilo prošnjo za federalno pomoč v svrhu odprave železniškega križišča na E. 72 St.

11. Je izvršil preiskavo, da vidi, ce se je vložilo prošnjo za zvezni denar v svrhu olješanja Jugoslovanskega kulturnega vrta.

Kako je Wm. J. Kennick volil v mestni zbornici

1. Volil je proti temu, da bi se zvišalo plače onim mestnim uslužencem, ki so zasluzili po

\$1800 in so želeli \$600 več na letu. Ko je Kennick govoril v mestni zbornici o tem, se je izrazil, da še ni konec depresije in je mnogo davkoplačevalcev,

ki nimajo niti \$1000 letnega za-

služka in zakaj bi se torej zvi-

šalo plače ljudem, ki imajo

\$1800 stalne letne plače.

2. Volil je proti kanalu za Industrial Rayon Co., ker je

zahtevala, da se napravi ulične

svetilke v ozadju Slovenskega

Nar. Doma.

3. Volil je proti temu, da bi

se pol milijona dolarjev, ki ga

je zaslužila mestna elektrarna,

porabilo za kake druge svrhe,

kakor je skušala administracija

zupana Davisa. Kennick je

prepričan, da denar, ki ga za-

služi mestna elektrarna, se mora

porabiti za povečanje in iz-

boljšanje elektrarne, v svrhu

znizovanja električnih cen.

4. Kennick je glasoval za vse

zakonske predlage naprednega

značaja. Pokazal je vselej,

da stoji na strani preprostega na-

roda in da je proti interesom

prirediteljev.

5. Kennick je preteklo leto

glasoval za 4-milijonsko izred-

no bondno izdajo, ker se je splošna javnost zedinila v tem, da

mesto potrebuje ta denar. Za

to bondno izdajo se je izreklo

31 councilmanov izmed 33, glavni

državnih nadzornik Will E.

Heck, katoliški škof Schrembs

in nešteti drugi. Denar se je

rabilo za vrste normalnih po-

slov mestne vlade, ki jih zahteva

zdravje in varnost prebival-

cev. Pri volitvah, ki so sledile,

so bondno izdajo potrdili volilci

v 26 wardah, celotno glasova-

nje pa je izpadlo 2 proti 1 za

bondno izdajo.

6. Izvršil councilman je bolj-

ši kot novinec

Pri predložitvi tega rekorda,

ki ga je izvršil Wm. J. Kennick,

mora vsak volilec in volilk i-

meti pred očmi več reči. Nov

councilman, pa bil kdorkoli, ni

v stanju takoj v začetku priti

do polne veljave, brez ozira na

na svojo sposobnost ali kvalifikaci-

je, ker mora najprej proučiti

zapletene finančne in zakonodajne zadeve, ki prihajajo pred

zbornico, predno je v stanju izre-

či merodajno sodbo o njih. Fakt

je tudi, da vsak nov councilman

ima tekom svojega prvega termi-

na primeroma malo vpliva.

Starejši councilmani dobijo me-

sta pri važnih odborih, ki odlo-

čajo glede izdatkov, ki znašajo

letno okoli 13 milijonov dolarjev.

Nov councilman nima nobenega glasu pri teh važnih od-

borih.

Tretji vzrok, zakaj je nov

councilman manj učinkovit, je

ta, da so mestno zbornico v pre-

teklih dveh letih kontrolirali re-

publikanci, ki imajo večino, o-

ziroma 17 glasov napram 13

glasov, ki jih imajo demokra-

ti. V odselkih imajo republikan-

ci po 7 glasov napram demokra-

tom z 2 glasovom. Iz tega je

jasno, zakaj Kennick ni mogel v

Za svobodo in ljubezen

Marko Stojan

Roman iz Balkana.

"Tu morata priti na suho... bomba Ahmeda pašo in vso njegovo rodbino?"

Koga je čakal?

Blikovita urnost, s katero se je potuhnil, ko je slišal zopet apljuskanje vesel — ki zdaj ni bilo tako več tako tih in oprezzo — je pričala dokaj jasno, da hoče zalezati policista, ki sta prej ogledavala "Florido", pa si nista upala k njej.

Brezskrbno sta stopila na obrežje, ne da bi zagledala Marka: v pristaniščih leži pokraj vode zmerom toliko tovorov in raznovrstnih drugih reči, da se skrige izlaha, kdor ima le malce spremnosti in le količaj dobre oči.

Colnarja sta priklenila čoln, pomolnili nekaj z redarjem, in se odmajala leno in trudno v nasprotno stran.

Marko je menil, da storita enako tudi zaptij, in se je že pravil, da stopi za njima.

Toda očesi postave sta bili očvidno drugih misli. Moža sta sedla na gojo kamenje, zapalila vsak svojo cigaretino in se začela razgovarjati; komita, ki je živel jedva pet metrov od njiju, je razločil do malega vsako besedo:

"Nič ne bo, Hasan..."

"Ti gjavri že slutijo, kaj jih čaka!"

"Kdo ve, ali jih obesijo..."

"Kdo bo takoj obešal? Zaprojih, in še to le potem, ko jih bodo imeli!"

"Pa one druge?"

Marko se je zdrnil in zaškrpal z zobmi. Silno razburjenje je ustavilo kri po njegovih žlah.

"One, ki jih že imajo? Tudi teh ne obesijo, potolaži se. Danes ne gre več tako naglo — Allahu bodi potrožen!"

"Saj pa tudi ni treba obešati, ako hočeš, da kdo izgine — ali ne, Musa? Pozabiš ga v kaki ječi, pa pogine sam od sebe..."

"Hahaha!" se je zasmehal Hasan z zloveščim glasom. "V takem pozabljenju izgine marsikdo, ki je prišel te dni za zidovje Beas-kule! Čisto prav je napoved, da še niso podrl starega stolpa: zdaj, ko so ječe v trdnjavi skoraj prenapolnjene, je treba za razne puntarje posebnega prostora."

"Bolgari in drugi uporniki so vti v Beas-kuli," je menil Musa. "Cela stotinja je tam na straži."

"Prokleti gjavri! Ali si videl razvaline hiše, kjer so uničili z-

delo, da so padli v sovražne roke — saj so se vendor menili spetoma, da segajo spletke turških mogotcev preko mej Carigrada samega in da ne bodo več varni, dokler hodijo po zemlji, ki ji vihra zastava padišahova.

Po njegovih možganilih je rilo drugo vprašanje:

Kako je mogoče, da se nahaja vojvoda Vuk v turških rokah? To je vendor več kakor čudež. Vojvoda Vuk je bil odšel v Makedonijo kratko pred odhodom naših znancev v Carigrad . . . odšel, da se pogaja s Sandanskim, glavarjem makedonsko-bolgarskih čet, najstrašnejšim hajdukom vse balkanske zgodovine. Namesto sovrašta in nasprotstva, namesto medsebojnega boja v prelivanju bratske krvi naj bi se sklenil sporazum in delitev interesnega področja: to naše — to vaše! Junaki gozgov in gora bi si segli v roke v znamenje sprave, in puške bi pokale, bombe treskale, noži peši svojo ostro pesem nad grlo dušmanina složno in močno, v osvobojenje te bedne krščanske zemlje, ki jo tlači najhuje ne-sloga in spor med braći, molečimi se istemu Bogu . . . Takšna je bila misel vojvode Vuka in drugih; Srbija je bila od nekdaj dežela spravljivih načrtov. Vuk je dal celo povprašati Sandanskega, in "makedonski volk" je sporočil, da bi videl z veseljem pri sebi tako vrlega junaka.

"Tudi Srba inačo tam; pravijo, da je posebno opasan razbojnički procesov."

"Srba, da! Ali veš, kdo je tisti Srb? Vojvoda Vuk je, najstrašnejši komita v Makedoniji. To ti je skoro tako strašen ropar kakor oni, ki je umoril pred leti Hilmija beja . . ."

"No če so vtaknili gjavre s "Florido" v Beas-kulo, ni verjetno, da bi videli še kdaj beli dan."

"Popoldne sem šel tam mimo in govoril z nekaj vojaki. Pravijo, da bo jutri, najkasneje po-jutrišnjem velika gostija . . ."

"Pokolj jetnikov? . . ."

"Stotnik je obljudil nekaj takšnega; to se pravi, pomežnikn je z očmi in pokazal na ječe . . ."

"Eh, da! Žalostna je služba zaptije: tako malo zabave uži-ješ v našem poklicu."

"K večjemu tu in tam kako bastonam . . ."

Marko ju ni poslušal dalje; kratki razgovor, ki ga je prestregel, mu je bil razodel o-

gromno. Prvič: Dušan in tovar-ši so bili jetniki, zaprti v Beas-kuli! Drugič: vojvoda Vuk, nje-

gov vodja, tovarš in brat, v

svinčeni plahi, je bil v oblasti turških krvolokov! In tretič: v

Solunu so bili nemiri: izvršen je

bil atentat na hišo nekega Ah-

meda paše . . ."

Vrnimo se zdaj k usodi peto-

rice, ki je bila zapustila "Flori-

do" in odšla na kopno.

Kako prav je bilo, da Dušan,

Wheeler, Estournelle, Kazakov

in Jankovič niso hoteli vzeti s

seboj tudi Ivana in Miloša! Pa-

dala bi bila z njimi vred v isto

past, in daljni neprimatej bi bil

zapecatil z enim mahom usodo

naše čete.

Zakaj besede zaptij Hasana in Muse so bile le preveč resnične.

Naši junaki so ravnali, kakor

dela vsaka pametna in opreza-

va preda začetkom svojih ope-

racij: dokler je obstajala le

najmanjša možnost, da priprove

Ali Kemal s svojim plenom v Solun, je bilo zadnje silno važno, da razgledajo vse torišče, ki pride zanj in zanje v poštev.

V dveh skupinah — Wheeler in Kazakov z Dušanom, Estournelle z Jankovičem — so krenili blizu skupaj najprej v notranjost mesta, da se obrnejo nato po ovinkih nazaj proti pristanišču; Dušan je bil namreč sklenil uporabljati skrajno previndost. Ni se smelo zgorditi, da bi obstali zopet pred kako oviro . . . en udarec ni smel več zadeti vses; zakaj Ali Kemal je bil znesrečno Jerico in lady Heleno na potu v Albanijo . . . najhujše je bilo blizu, in niti minute niso smeli potratiti brez potrebe: "Ura," je govoril Dušan sam pri sebi, "ko dospeta Kemala do kule svojih očetov, mora najti nas pred njenimi vrati — ako ju ne uničimo prej . . ."

Cesar pa ni opazil niti Dušan, niti kdorkoli izmed petorice, je bilo tole:

Ze vse popoldne sta se izprehajala po pristanišču dva elegantno oblečena moška, eden v turškem fusu, drugi z običajnim evropskim pokrivalom; človek bi bil rekel — dva Solunčana, prijatelja, ki ne veda kako ubiti svoj čas. Kakor hitro pa je priplula "Florida" v pristanišče, nista več odtrgala svojih oči od nje; in ko je stopila petorica na kopno, sta bila tudi onadva v bližini. Prav nesumljivo sta se poslovila in razšla; oni s klobukom je ostal zadaj pohalkoč kakor premožen lenuh in otresajo svojo cigaro z elegantnimi, počasnimi gestami — tovarš s fesom pa je stopil naprej, navidezno brez pozornosti na Dušana in njegove tovarise. Nihče ga ni opazil, ko jih je prehitel ostanek vrednega ter pozdrivil sto korakov dolje drugega, preprosteje oblečenega človeka, s katerim je pokramljal in menjal par skritih pogledov, kažeč mu z očmi na našo četo. Ponovil se je prejšnji manever: eden je hitel naprej, drugi je pazil na desno — tretji, ki ga je našel mož v fusu, na levo. Preden je minilo pet najst minut, je rojilo okrog naših prijateljev petnajst policijskih vohunov, ne da bi le slutili njih navzočnost.

Bili so ravno v bližini policijske stražnice, kjer se je našel ajdelek, dovolj močan, da bi mogel zajeti petorico. Mož s fesom je skočil vanjo in opozoril poveljnika. Moštvo je planilo kvišku, mož s fesom in poveljniki sta skočila na cesto; zdajci pa je šepnil mož s fesom:

"Protiv pristanišču zavijajo . . . Allah akbar! Tako pridejo naizmerni osuplosti, preden bi se

mu porodila misel obrambe. A

čudno: to, kar mu je rojilo po

glavi, ni bilo Dušanovo jetništvo,

ni bila usoda njegovih prijateljev. Cista naravno se mu je vi-

vse ne var, ne bo treba izpostavljati naših kož njihovim sa-mokresom — zakaj gotovo je, da se bodo branili . . . Ti gospod, jim samo sledi s svojimi ljudmi — zate in za nas je čas še vedno, ako nas ukani upanje".

Dogodki so potrdili te besede in pokazali fini nos ter kombinacijski dar turškega vohuna v vsej glorijsi njegove nezmotljivosti. Dušan in njegovi tovariši so sledili poti, ki jih je vodila najnajnovejša proti Beas-kuli nekdanjemu "stolpu krvi!"

Nadzorstvena mreža, ki jih je obdajala s svojimi zanjkami od vseh strani, je bila zdaj že takoj gosta, da niti miška ne bi bila ušla njenemu pogubnemu zadržljaju. Mož s fesom jih je preostil mirno temu varstvu in hitel naprej, kar so ga nesle nove — pomenit se s poveljniki stotnje, ki je stražila v Beas-kuli . . . In oni niso videli tega; niti jih sanjalo, da korakajo v ječu! Samo, ko so se ustavili tik pred debelim zidovjem, je obšlo Dušana neudobno čuvstvo, in poluglasno je dejal tovarisem:

"Ljudje božji, krenimo rajši otoč od te morilnice; čas hiti, in jedva je verjetno, da bi imela naša kupčija z Alijem Kemalom kdaj posla s tem spomenikom turške slave . . ."

"Glej, glej!" je menil v tem hipu Mihajlo Jankovič. "Odkod, vrata, se jemljejo ti vojaki? Saj so vendor pravili, da je kula opuščena . . . In vobče, toliko vohakov je videti danes po Solunu; glavo bi stavil, da so spet nemiri ali pa preganjanje, kakršna vprizarja turška vlada od časa dobiton . . ."

Beseda mu je zastala v grlu. On in njegovi spremiševalci so odrevenci v hipnem strmenju, polne groze in nedoumenja.

Iz kule se je bila usula četa turške pehote z nasajenimi bajuonetami . . .

Z desne in leve se je začul težki tek oborožencev in rožljanje vojaške oprave.

"Nazaj, prijatelji, komur je glava draga!" je vyzkliknil Dušan zamolkl in se obrnil.

Od zadaj je planila nova četa,

zadnjih dveh vohunov, da

je vobča v obliki vohunov, da

je vobča v ob